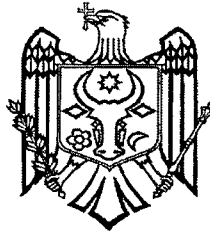

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

4-35/3-1436 № 14.08, 18

Curtea Constituțională

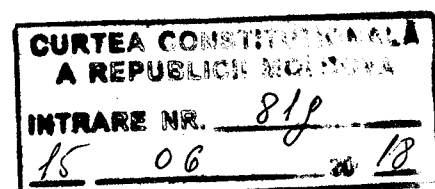
Curtea de Apel Chișinău, vă remite dosarul civil nr. 2ac-902/17, la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Cereale Glodeni” către SRL „Zernoff” privind încasarea sumei și la cererea reconvențională a SRL „Zernoff” către SA „Cereale Glodeni” privind declararea nulității contractului.

Anexă: dosarul nr. 2ac-902/17 pe 51 file.

+ 3 Volume.
+ Sesizare
+ Copia încheierii

**Vicepreședintele
Curții de Apel Chișinău**

Nelea Budăi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

**SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE**

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g)
din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Denumire SRL „ZERNOFF”, reprezentată prin Adunarea generală a asociaților
Adresa: mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrân, 13/1, of. 1F
2. Numele și prenumele reprezentantului: Ciobanu Leonid
3. Ocupația reprezentantului: Jurist
Adresa: mun. Chișinău, str. Gh. Asachi. 30/1
Tel. 079728909

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie:

- alin. (3) al art. 74 din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007 care stabilește:

„Prevederile actului de constituire și hotărârile adunării generale a asociațiilor care limitează împuternicirile de reprezentare conferite de către lege administratorului nu sînt opozabile terților.

Cu privire la cauza litigioasă dedusă spre examinare instanței, în cadrul căreia a fost formulată prezenta excepție de neconstituționalitate, de competența adunării generale a asociațiilor ține aprobarea în prealabil a încheierii tranzacțiilor care depășesc 0,25% din valoarea capitalului social al societății, sub sancțiunea nulității.

Precum deja s-a relatat, la momentul încheierii tranzacției supuse litigiului, capitalul social constituia 180835504 lei, conform extrasului din registrul persoanelor juridice, iar valoarea totală a contractului încheiat cu SA”Ceriale-Glodeni” de 10110000 lei, ceea ce constituie mai mult de 0,25% din capitalul social.

Excepția de neconstituționalitate a prevederilor enunțate este ridicată în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016.

III. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

1. Prevederi relevante Constituției:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„(...)

(3) *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.*”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) *Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.*

(2) *Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.*”

Articolul 46

Dreptul la proprietate private și protecția acesteia

„(1) *Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.*

(...)”

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) *În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.*

(...)”

ECONOMIA NAȚIONALĂ ȘI FINANȚELE PUBLICE

Articolul 126

Economia

„(...)

2) *Statul trebuie să asigure:*

(...),

b) *libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;*

h) *inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.*

Articolul 127 Proprietatea

”(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

(...)”

2. Prevederile relevante ale Codului Civil RM, NR.1107 din 06 iunie 2002:

Articolul 199. Consimțămîntul

(1) Consimțămînt este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

(2) Consimțămîntul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernămînt, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.

3. Prevederile relevante ale Legii nr. 135 din 14.06.2007 cu privire la societățile pe acțiuni:

Articolul 14 Forța juridică a actului de constituire

„(1) Dispozițiile actului de constituire sînt obligatorii pentru asociați și organele societății.

(2) Dispozițiile actului de constituire și modificările aduse acestora sînt opozabile terților din momentul înregistrării în Registrul de stat al persoanelor juridice.”

Articolul 71. Drepturile administratorului

”(1) Administratorul este în drept:

a) să efectueze actele de gestiune a societății, necesare atingerii scopurilor prevăzute în actul de constituire și în hotărîrile adunării generale a asociaților;

(...)”

Articolul 74 Validitatea angajării societății

„(...)

(3) Prevederile actului de constituire și hotărîrile adunării generale a asociaților care limitează împuternicirile de reprezentare conferite de către lege administratorului nu sînt opozabile terților.”

3. Prevederi relevante ale **Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale**, amndată prin protocoalele adiționale la această convenției:

Articolul 1 din Protocolul 1

Protecția proprietății

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

(...)”

IV. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În data de 24.11.2015 SA „Cereale Glodeni” în calitate de vânzător și ÎM”Zernoff”SRL, reprezentată de administratorul Claienet Robert, în calitate de cumpărător au încheiat contractul nr.24/11 de vânzare cumpărare.

Obiectul contractului a constituit transmiterea/livrarea produselor cerealiere (grâu) de către SA”Cerial-Glodeni” către ÎM”Zernoff”SRL.

În perioada 31.11.2015- 31.03.2016, SA”Cerial-Glodeni” a livrat marfă către ÎM”Zernoff”SRL în sumă de 9974626 lei, dintre care a fost achitată suma de 6680000 lei. Adunarea generală a societății nu cunoștea despre contractul dat. Aceasta, ținând cont de pct.6.1, lit.n) al statutului societății care indică că, de competența adunării generale a asociaților ține aprobarea în prealabil a încheierii tranzacțiilor care depășesc 0,25% din valoarea capitalului social al societății, urma în mod obligatoriu să aprobe semnarea tranzacției dacă obiectul actului întrunește condițiile prescise. În același sens, Adunarea nu a fost sesizată și nici nu a autorizat contractul de vânzare cumpărare menționat chiar dacă, în pct.7.4., lit.g) al statutului se indică că, administratorul este obligat să aprobe în prealabil toate tranzacțiile care depășesc 0,25% din capitalul social al societății prin hotărârea adunării generale a asociaților.

În data de 06.05.2016, adunarea generală a ÎM”Zernoff”SRL s-a convocat în mod extraordinar și a constatat încălcarea de către administratorul ÎM”Zernoff”SRL – Claienet Robert a prevederilor actului de constituire. Adunarea a consemnat că, la momentul încheierii tranzacției capitalul social al ÎM”Zernoff”SRL constituia 180835504 lei; conform extrasului din registrul persoanelor juridice, iar valoarea totală a contractului încheiat cu SA”Cerial-Glodeni” este de 10110000 lei, ceea ce constituie mai mult de 0,25% din capitalul social.

Astfel, este evident că încheierea contractului nr.24/11 din data de 24.11.2015 cu SA”Cerial-Glodeni” ținea de competența exclusivă a adunării generale a

ÎM"Zernoff"SRL, iar administratorul ÎM"Zernoff"SRL și-a depășit atribuțiile stabilite conform statutului.

Din această perspectivă, SA"Ceriale-Glodeni" (vînzătorul) la semnarea contractului nominalizat era obligat să verifice împuternicirile administratorului ÎM"Zernoff"SRL", aceasta și, deoarece în contract se indică că, administratorul acționează în baza statutului, atribuțiile sale devenind opozabile odată cu examinarea actului de constituire.

În speță, în baza acestui contract, SA „Cereale Glodeni” a depus cerere de chemare în judecată față de SRL „Zernoff” cu privire la încasarea datoriei ce rezidă din contractul de vânzare-cumpărare indicat mai sus. SRL „Zernoff” la rîndul său, a înaintat cerere reconvențională privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare în baza căruia s-a format datoria pretinsă.

Prin Hotărîrea judecătoreiei Chișinău (sediul Ciocana), cererea SA "Ceriale Glodeni" împotriva SRL "Zernoff" privind încasarea sumei a fost admisă parțial, iar cererea reconvențională depusă de SRL "Zernoff" împotriva SA "Ceriale Glodeni" privind declararea nulității contractului, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru respingerea cererii reconvenționale, instanța a susținut prevederile art. 74 alin.(3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, nr.135-XVI din 14.06.2007, potrivit căreia prevederile actului de constituire și hotărârile adunării generale a asociaților care limitează împuternicirile de reprezentare conferite de către lege administratorului nu sînt opozabile terților.

Orice excepție în acest sens intervine în cîmpul de reglementare a art.126 din Constituția Republicii Moldova, ce garantează imperativ și nicidecum discreționar securitatea raporturilor antreprenoriale, inviolabilitatea investițiilor și concurența loială.

Considerăm că prevederile art. 74 alin.(3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, nr.135-XVI din 14.06.2007, contravin dispozițiilor art. 14, 71 a Legii privind societățile cu răspundere limitată, nr.135-XVI din 14.06.2007, și implicit art. 23 (2) din Constituția Republicii Moldova.

V. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

A. Pretinsa încălcare a articolului 1 alin. (3) din Constituție

Art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, intitulat „Statul Republica Moldova”, stipulează:

„(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității, reiterat constant în jurisprudența Curții Constituționale. Legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, determină conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare care stabilesc condiții de procedură privind edictarea normelor juridice. (HCC 14/27.04.2014).

B. Pretinsa încălcare a art. 23 din Constituție.

Art. 23 din Constituția Republicii Moldova, intitulat „Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”, stipulează:

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Astfel, Curtea Constituțională a sancționat neconstituționalitatea unor prevederi dintre cele mai diverse, motivat de caracterul lor neclar, echivoc sau puțin previzibil, raportat în mod direct la dispozițiile Constituției Republicii Moldova. Bineînțeles că cerința previzibilității, a clarității și a caracterului accesibil al legii a fost consacrată demult la nivelul jurisprudenței Curții Europene care a statuat că: „noțiunea de „lege”, prevăzută de art. 7 din Convenția Europeană, implică respectarea cerințelor calitative, îndeosebi cele privind accesibilitatea și previzibilitatea” (cauza Del Río Prada v. Spania, cererea nr. 42750/09, hotărâre din 21 octombrie 2013, § 91).

Orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă să prevadă elementele ce disting particularitățile lor. (HCC 13/15.05.2015)

Pornind de la prevederea legală a cărei control de constituționalitate se solicită, considerăm că aceasta nu corespunde exigențelor de previzibilitate, care în activitatea de legiferare nicidecum nu poate fi omisă.

Dintr-o primară analiză, odată ce adunarea generală ca organ suprem al societății, nu și-a dat consimțământul ca condiție esențială, de fond și generală, la încheierea actului juridic respectiv, ceea ce reprezintă condiția consimțământului valabil exprimat (art. 199 Cod Civil) și care atrage nulitatea absolută, prevederea art. 74(3) ce instituie inopozabilitatea față de terți a efectelor actului ilegal, conceptual nu poate fi acceptată întrucît este disproporțională principiilor fundamentale ale statului de drept și a securității

raporturilor juridice. Se observă că, inopozabilitatea instituită afectează obiectivitatea decizională și, deci, scopul societății este suprimat prin voința organului de administrare față de societatea pe care o gestionează și o reprezintă legal. Din această optică, pe de o parte încălcarea normelor statutare sancționează actele juridice încheiate de administrator cu depășirea împuternicirilor, cu nulitate absolută, iar pe de altă parte terți ce se angajează în aceste raporturi cu încălcarea Statului, se exonerează de inopozabilitatea actelor juridice ilicite, chiar dacă acestea sînt lovite de nulitate.

Rezultă în mod cert că legiuitorul instiue o nulitate absolută a unui act juridic în raport cu voința neexteriorizată a organului suprem pe motivul nerespectării limitei împuternicirilor legale, ceea ce este firesc avînd în vedere că împuternicirile legale sunt de a efectua acte de gestiune necesare scopului prevăzut în hotărârea adunării, care conform Statutului urmează să fie conform actelor de constituire. Din alt punct de vedere, prevederile art.74(3) aneantizează nulitatea evocată, prin consacrară inopozabilității actelor juridice încheiate prin nesocotirea normelor statutare față de terți.

Totodată, în toate cazurile, organele societății (organul suprem) nu sunt părți ale unui act juridic ci membre ale aceleiași întreg, care este persoana juridică. Față de terți, voința juridică exprimată prin reprezentanții legali reprezintă voința societății însăși.

Prin urmare, se atestă un concurs de norme legislative imperative care sunt divergente, inconciliabile, neclare și neprevizibile.

În aceeași optică, abordarea legislativă contestată este și mai fundamentală ținînd cont de faptul că societățile cu răspundere limitată reprezintă societăți comerciale. Reieșind din scopul urmărit de părți și voința asociaților la formarea/gestionarea societății, exprimată prin actul de constituire, administratorul cu titlu imperativ trebuie să respecte actele de constituire în interesele întreprinzătorului, ignorarea acestora nefiind pasibilă unor derogări legislative.

Derivând din prevederile art. 14 a Legii privind societățile cu răspundere limitată, nr.135-XVI din 14.06.2007, care garantează tuturor terților opozabilitatea dispozițiilor actului de constituire și modificărilor aduse acestora din momentul înregistrării în Registrul de stat al persoanelor juridice, considerăm că se aduc multe confuzii pentru antreprenori, acestea fiind de natură a genera restrîngerii a însăși dreptul de proprietate atît a asociaților cît și a persoanei juridice contractante.

Potrivit art.54 din Constituția Republicii Moldova, nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Restrîngerea trebuie să fie

proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Potrivit prevederilor Convenției Europene pentru Drepturile Omului, orice restrângere a drepturilor și a libertăților omului trebuie să se bazeze pe lege; să urmărească un scop social-semnificativ, legitim și să fie necesară într-o societate democratică, iar neîndeplinirea uneia din aceste trei condiții duce la încălcarea drepturilor și a libertăților omului, care se bucură de o protecție jurisdicțională în condițiile legii.

Mai mult de atât, observăm că, rolul Registrului public este acela de a asigura publicitatea, aceasta conferind actelor și faptelor înregistrate, efectul de opozabilitate față de terți din momentul înregistrării. Pe de altă parte, împuternicirile de reprezentare conferite administratorului de către adunare devin inopozabile prin efectul aplicării art.74(3), deși obligatoriu datele inserate în documentele de constituire cad sub incidența înregistrării în Registru, drept instituție juridică care, prin exigențele proprii, completează și consfințește legalitatea existenței, a activității unui agent economic, a tuturor persoanelor juridice.

Acest paralelism legislativ existent determină incertitudine pentru destinatarii legii, or conform jurisprudenței constante a CEDO, incertitudinea juridică este de natură a reduce încrederea justițiabililor în justiție și contravine principiului securității raporturilor juridice ca element esențial al preeminenței dreptului.

Mai mult, potrivit Legii nr. 845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, antreprenoriatul este considerat activitatea (...) desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri, iar antreprenori persoanele ce practică activitatea enunțată.

Reieșind din această definiție putem concluziona că antreprenorii acționează în activitățile pe care le exercită cu un anumit grad de risc, risc asumat pentru promovarea scopului de obținere a veniturilor.

Respectiv, la nașterea raporturilor civile comerciantul trebuie să manifeste minima diligență atât cu privire la natura juridică, drepturile generate de actele juridice pe care le încheie, capacitatea de exercițiu a părții cu care intră în raporturi contractuale, prudența în efectuarea unor prognoze și efecte, evaluarea de ansamblu a tranzacției cât și împuternicirile de reprezentare.

Prin urmare, inopozabilitatea contestată contravine principiilor economiei de piață și a antreprenoriatului ce impune manifestarea unei minime diligențe la angajarea în cadrul raporturilor juridice și promovarea pe risc propriu a produselor și serviciilor în scopul obținerii de venituri.

C. Pretinsa încălcare a art. 46 din Constituție.

1. Art. 46 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, intitulat „Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia”, stipulează:

„Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.”

Având în vedere dispozițiile art. 46 din Constituție, este general acceptat că atâta timp cât dreptul de proprietate este garantat, statul are atât o obligație pozitivă, în sensul creării unui cadru legal propice manifestării dreptului de proprietate, cât și o obligație negativă de a se abține de la anumite măsuri care pot aduce atingere acestui drept.

De asemenea, în temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului, statele semnatare au obligația, în primul rând, să se abțină de la acțiuni care ar putea prejudicia dreptul de proprietate al persoanelor recunoscut în temeiul art. 1 al Protocolului nr. 1, această obligație reprezentând dimensiunea negativă a garanțiilor recunoscute de dispozițiile Convenției. Mai mult decât atât, nu este suficient ca statul să aibă o atitudine pasivă, de abținere, ci este obligat să ia măsuri adecvate pentru respectarea dreptului de proprietate.

În aceste condiții, apreciem drept o ingerință în dreptul de proprietate al fondatorilor/ asociaților ce exteriorizează consimțământul propriu prin Adunarea generală drept organ deliberativ și decizional al societății.

Întrucât tranzacția litigioasă nu naște un drept de proprietate, aspectul ce urmează a fi abordat se referă la faptul ce fel de drept se naște în baza acestei activități. Astfel, se poate considera că în patrimoniul societății se naște un drept de creanță al cărui conținut patrimonial include sumele cu care a tranzacționat contrar aprobării prealabile a adunării generale și care din perspectiva art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale se bucură de aceeași ocrotire întrucât dreptul de proprietate asupra bunurilor corporale.

Totodată, este evident că administratorul nu poate consimți contrar interesului societății, deoarece scopul societăților comerciale este de a obține beneficii. Beneficiile societății, evidențiate prin bilanț, se împart de adunarea generală sub formă de dividende. Asociații au dreptul la dividende, potrivit actului constitutiv, proporțional cotei de participare la capitalul social vărsat.

Acționând contrar voinței organului decizional, o persoană care deține o funcție de administrare este facilitată să acționeze în interes personal în raport cu cel încredințat de către asociați. În acest fel, tolerarea unei inopozabilități legale, este de natura să legitimeze prejudicierea asociaților, care pe de altă parte trebuie să fie protejați exact prin normele statutare, sub sancțiunea nulității absolute.

Conceptual, nulitatea absolută sancționează nerespectarea, la încheierea actului juridic, a unei norme care ocrotește un interes general, obștească. În acest sens, lipsa totală a consimțământului la încheierea unui act juridic este considerată de practică o cauză de nulitate absolută, cu toate consecințele ce decurg de aici, respectiv, posibilitatea invocării

de către orice persoană interesată și imposibilitatea acoperirii prin confirmare a cauzei de nulitate.

În aceste condiții, este lesne de înțeles că norma pusă în discuție, concură cu alte dispoziții ce vizează dreptul de proprietate. Constituția Republicii Moldova, prin art.46 și 127 garantează dreptul la proprietate, instituind normele constituționale în conformitate cu care statul garantează dreptul de proprietate, ocrotește și garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Reglementări similare sînt reținute de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (în continuare Convenția Europeană). Protocolul adițional nr.1, art. 1, care recunoaște dreptul oricărei persoane fizice sau juridice la respectarea bunurilor sale, precizând că nimeni nu poate fi lipsit de proprietate decît pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de Lege și de principiile generale ale dreptului internațional, ceea ce semnifică că orice fapt, act și/sau acțiune/inacțiune care îngreădește dreptul de proprietate, este contrar Convenției și implicit dreptului la respectarea bunului.

Jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului (în continuare Curtea Europeană) accentuează asupra principiului general al necesității respectării dreptului de proprietate conform art.1 (1) din Protocolul adițional nr.1, potrivit căruia "orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale". Altfel spus, această normă impune obligația statelor contractante de a respecta dreptul de proprietate în substanța sa, ținînd cont de domeniul de aplicare dezvoltat de jurisprudența europeană în materie.

În același sens, jurisprudența instanței europene (cauza Papamichalopoulos contra Greciei) statuează asupra abținerii Statului la exercitarea unor măsuri care prin efectul real ar putea produce o privare a dreptului de proprietate și care ar putea fi asimilată unei exproprieri de fapt, or din moment ce Convenția are ca scop protejarea unor drepturi concrete și efective, pierderea dreptului de a se folosi și de a dispune de bun, sunt echivalente pentru proprietar cu o expropriere în fapt, incompatibilă cu dreptul la respectarea bunurilor.

Pentru a ne edifica în mod complet asupra intențiilor legiuitorului cu privire la societatea cu răspundere limitată, corelat celor sus-invocate spețe, pe care este formulată excepția de neconstituționalitate, vom identifica în continuare împuternicirile legale ale administratorului prin prisma prevederilor art. 71 alin.(1) lit.a) a Legii privind societățile cu răspundere limitată, nr.135-XVI din 14.06.2007, care statuează că "administratorul este în drept: a) să efectueze actele de gestiune a societății, necesare atingerii scopurilor **prevăzute în actul de constituire și în hotărârile adunării generale a asociaților**".

Pe de altă parte, prevederile art. 74 alin.(3) ale aceleiași legi, stipulează că: „Prevederile actului de constituire și hotărârile adunării generale a asociaților care limitează împuternicirile de reprezentare conferite de către lege administratorului nu sînt opozabile terților.”

Odată ce, atribuțiile legale ale administratorului, conferite prin prisma art. 71 alin(1) lit.a) a Legii privind societățile cu răspundere limitată, nr.135-XVI din 14.06.2007, comportă în sine o limitare legală la actele de gestiune a societății, necesare atingerii scopurilor prevăzute în hotărârile adunării generale, este evident că legiuitorul trebuie să ofere garanții certe și inerente în sprijinul acesteia. Deci limitele legale sunt conferite însuși de legiuitor de jure.

Astfel, prevederile art. 74 alin.(3) a Legii privind societățile cu răspundere limitată, nr.135-XVI din 14.06.2007 devin inoperante, or *împuternicirile de reprezentare conferite de către lege administratorului, je jure sunt limitate, declarându-se inopozabile terților, fapt ce denotă caracterul ambiguu al acestora.*

Astfel, incoerența legislativă și distorsionările de interpretare ale legislației în baza art. 74 alin.(3) a Legii privind societățile cu răspundere limitată, nr.135-XVI din 14.06.2007, contravine prevederilor art. 1, art. 23 (2) și art. 46 din Constituția Republicii Moldova.

VI – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În contextul celor expuse mai sus, solicit Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității a art. 74 alin. (3) din Legea nr. 135 din 14.06.2007 cu privire la societățile cu răspundere limitată prin raportare la prevederile art. 1 alin. (3), 23 și 46 din Constituție.

Cu respect,

Reprezentantul asociațiilor SRL "ZERNOFF",

Ciobanu Leonid

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) (jud. I.Secrieru)
Dosarul nr. 2ac-902/17 (02-2ac-26653-29112017)

ÎNCHEIERE

29 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

Completul judiciar în componența:
Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Angela Bostan
Anatol Pahopol și Veronica Negru
Mororaș Irina

Soluționând, în ședință publică, cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de SRL „Zernoff” în cadrul judecării pricinii civile (în ordine de apel), la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Cereale Glodeni” către SRL „Zernoff” privind încasarea sumei și la cererea reconvențională a SRL „Zernoff” către SA „Cereale Glodeni” privind declararea nulității contractului, Completul judiciar-

CONSTATĂ:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La data de 24.05.2016, SA „Cereale-Glodeni” a sesizat Judecătoria Ciocana mun. Chișinău (actuala Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) cu o cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Zernoff” SRL privind încasarea sumei.

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, ÎM „Zernoff” SRL a depus cerere reconvențională împotriva SA „Cereale-Glodeni” privind declararea nulității contractului.

Hotărârea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) din 23.10.2017, cererea SA „Cereale-Glodeni” împotriva ÎM „Zernoff” SRL privind încasarea sumei, s-a admis parțial, fiind dispusă încasarea de la ÎM „Zernoff” SRL în beneficiul SA „Cereale-Glodeni” datorita conform contractului de vânzare cumpărare nr.24/11 din data de 24.11.2015 în sumă de 3797798 (trei milioane șapte sute nouăzeci și șapte mii șapte sute nouăzeci și opt) lei 20 bani, dobânda de întârziere în sumă de 184338 (una sută optzeci și patru mii trei sute treizeci și opt) lei 34 bani, penalitatea de întârziere în sumă de 151564 (una sută cincizeci și unu mii cinci sute șazeci și patru) lei 25 bani și cheltuielile de judecată în sumă de 50000 (cincizeci mii) lei – taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, iar în total suma de 4183700 (patru milioane una sută optzeci și trei mii șapte sute) lei 79 bani. În rest, cererea inițială a fost respinsă ca neîntemeiată.

Cererea reconvențională a ÎM „Zernoff” SRL împotriva SA „Cereale-Glodeni” privind declararea nulității contractului, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 07.11.2017, ÎM"Zernoff"SRL a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Ciocana) din 23.10.2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată de bază să fie respinsă iar achiziunea reconvențională să fie admisă.

Manifestînd dezacordul cu hotărîrea instanței de fond, la 22.11.2017 și SA"Cereale-Glodeni" a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Ciocana) din 23.10.2017, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată de bază să fie admisă integral.

Pe parcursul examinării cauzei în ordine de apel ÎM"Zernoff"SRL a înaintat cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a normei de drept-art. 74 alin. (3) din Legea nr. 135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată.

În motivarea cererii a indicat că, în procesul judecării pricinii s-a constata că instanța de fond pe parcursul judecării cauzei a aplicat, iar instanța de apel urmează să aplice prevederile art. 74 alin. (3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, invocată de către reprezentanții SA „Cereale Glodeni”, drept prevedere legală care exonerează SA „Cereale Glodeni” de răspundere pentru faptul că nu au cunoscut despre limita împuternicirilor administratorului formulate în Statutul ÎM"Zernoff"SRL.

Consideră că, această prevedere legală este în contradicție cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 23 și art. 46 din Constituția Republicii Moldova, dat fiind faptul că controlul constituționalității actului legislativ ce urmează a fi aplicat este de competența Curții Constituționale

Solicită admiterea cererii cu privire la ridicare a excepției de neconstituționalitate, adresarea sesizării Curții Constituționale cu suspendarea procesului.

Poziția participanților în cadrul judecării cauzei în instanța de apel:

În cadrul ședinței de judecată din 21.07.2016, reprezentantul apelantului/pîrît ÎM"Zernoff"SRL – Ciobanu Leonid a susținut cererea înaintată și a pledat în fața Colegiului pentru admiterea acesteia.

Reprezentantul apelantului/reclamant SA"Cereale-Glodeni" – avocatul Vitalie Iordachi (în baza mandatului nr. 0406808 din 08.02.2016 (f.d. 143, Vol.II) a solicitat instanței respingerea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate cu încetarea procedurii în ordine de apel în privința apelului declarat de către reprezentantul ÎM „ZERNOFF" SRL către SA"Cereale-Glodeni", cu privire la declararea nulității contractului. Ca motiv de încetare a procedurii de apel a invocat faptul că, cererea de apel menționată a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, aceasta fiind semnată de către Ciobanu Leonid, juristconsultul întreprinderii, iar unica procură de reprezentare a ÎM"Zernoff"SRL, prin care î-l împuternicește pe Leonid Ciobanu cu reprezentarea intereselor întreprinderii, inclusiv în fața instanțelor de judecată, este datată cu data de 10 martie 2016. Termenul de valabilitate a procurii nu este indicat în conținutul acesteia.

Invocînd prevederile art.255 alin.(1) lit. a) Cod civil, și art.254 alin.(1) Cod civil, consideră că reprezentantul ÎM"Zernoff"SRL nu deținea împuternicirile

necesare pentru depunerea cererii de apel, motiv pentru care solicită încetarea procedurii în ordine de apel în privința apelului declarat de ÎM "Zernoff" SRL.

Prin încheierea protocolară din 29.05.2018, cererea reprezentantului apelantului/reclamant SA "Cereale-Glodeni" cu privire la încetarea procedurii în ordine de apel în privința apelului declarat de către reprezentantul ÎM „ZERNOFF” SRL, s-a respins ca neîntemeiată.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de reprezentantul apelantului/pîrît ÎM "Zernoff" SRL – Ciobanu Leonid și înscrisurile anexate în susținerea acesteia, instanța concluzionează despre necesitatea ridicării excepției de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea respectivă - din următoarele considerente.

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

În conformitate cu § 76 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.

În temeiul § § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legiuitorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Dispozițiile §§ 82-83 din aceeași hotărâre prevăd că, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Astfel, examinând condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, Completul judiciar al Curții de Apel Chișinău, concluzionează că respectivele condiții la caz, sunt întrunite – motive din care, cererea reprezentantului apelantului/pîrît ÎM "Zernoff" SRL – Ciobanu Leonid urmează a fi admisă.

În același context, ca rezultat al admiterii cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda procesul din următoarele considerente:

În conformitate cu dispozițiile normei procesuale statuate de art. 12¹ CPC, *dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.*

Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

În temeiul § 81 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, *Potrivit prevederilor legale, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, printr-o încheiere, suspendarea procesului.*

Această condiție rezultă și din prevederile art. 260 alin. (1) lit. e) CPC care indică că, *instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul ridicării excepției de neconstituționalitate.*

Colegiul reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Constituțională a excepției de neconstituționalitate la caz este procesual reglementată, necesară pentru a nu admite o atingere a termenului rezonabil de judecare a cauzei.

Pe cale de consecință, pornind de la constatarea faptului că condițiile legale pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate sunt pe deplin întrunite, respectiv - obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin. (1) lit.a) din Constituție - fiind o lege organică, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, iar Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de către reprezentantul apelantului/pîrît ÎM"Zernoff"SRL – Ciobanu Leonid.

În conformitate cu art.art .12¹, 260, 263 CPC, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea reprezentantului părții apelante SRL „Zernoff” –Ciobanu leonid privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la excepția de neconstituționalitate a art. 74 alin. (3) din legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007.

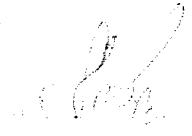
Se suspendă procesul de judecare a cererii de apel depusă de SA „Cereale Glodeni” și SRL „Zernoff” asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 23.10.2017 adoptată în cauza civilă SA „Cereale Glodeni” către SRL „Zernoff” privind încasarea sumei și la cererea reconvențională a SRL „Zernoff” către SA

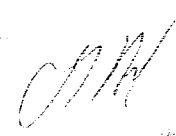
„Cereale Glodeni” privind declararea nulității contractului – până la soluționarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională.

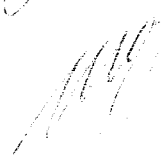
Încheierea poate fi atacată cu recurs în partea dispozițiilor de suspendare a procesului în Curtea Supremă de Justiție, în termen de 15 zile din data pronunțării, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Președintele completului,
Judecătorul

Judecătorii

Angela Bostan

Anatol Pahopol

Veronica Negru

